

Het Net in de les

Heeft u op het Net een interessante tekst of een geschikte afbeelding gevonden die u wilt gebruiken in uw lessen? Met een paar muisklikken haalt u teksten en afbeeldingen binnen in uw eigen tekstverwerker, waar u ze verder naar eigen inzicht kunt bewerken. De techniek is eenvoudig en het resultaat al snel fraai en praktisch inzetbaar.

In dit tweede artikel over het gebruik van het Internet wordt stap-voor-stap beschreven op welke manier u teksten en afbeeldingen van Internet-sites kunt binnenhalen in uw eigen computer. Probeer het eens uit aan de hand van onderstaande voorbeelden en ervaar hoe u nieuwe mogelijkheden voor uw vak en nieuw materiaal voor uw lessen creëert.

Begint u nu voor het eerst met Internet, dan is het handig vooraf te kijken in het artikel 'Internet: de eerste keer' in KLEIO 1997, nr. 2, 40-42.

De beschrijving die hieronder volgt, berust op het gebruik van de volgende programmatuur: het besturingssysteem Windows 3.xx, de tekstverwerker Word 6.0 en de Internet-browser Netscape 3.0.

Bij gebruik van andere tekstverwerkers (bijvoorbeeld WordPerfect 6.1 Win) of Internet-browsers (bijvoorbeeld Internet Explorer) kunnen de begrippen enigszins afwijken, maar is de onderstaande beschrijving in grote lijnen goed bruikbaar.

Ook voor de gebruikers van het besturingsprogramma Windows 95 en de tekstverwerker Word 97 geldt dat enkele dingen iets anders verlopen, maar dat de onderstaande beschrijving goed bruikbaar is. Waar nodig of nuttig worden de verschillen aangegeven met cursieve tekst.

Aangezien u bij deze werkwijze moet schakelen tussen verschillende applicaties, in dit geval de tekstverwerker, een tekenprogramma en de Internet-browser, is er sprake van multi-tasking. Dit betekent dat u meerdere programma's heeft geopend, die u afwisselend gaat gebruiken.

Om snel tussen deze programma's te kunnen schakelen gebruikt u de <Alt-Tab toetscombinatie>.

Dit werkt als volgt: start de computer en open de tekstverwerker. Druk daarna eerst de Alt-toets blijvend in en dan kort de Tab-toets. Midden op het beeldscherm verschijnt dan een klein venster met daarin het icoon en de naam van het Programmabeheer. U kunt nu een ander programma opstarten, terwijl de tekstverwerker stand-by blijft. Op deze wijze kunt u meerdere programma's openen. Door de Tab-toets met korte tussenpozen in te drukken, de Alt-toets blijft voortdurend ingedrukt, ziet u in het kleine venster de iconen en titels van de geopende programma's voorbij komen. Bij het gewenste onderdeel laat u beide toetsen los en komt u in dit gekozen programma terecht. Wilt u weer veranderen, gebruik dan opnieuw de <Alt-Tab toetscombinatie> om naar het gewenste programma door te schakelen.

Bij Windows 95 gaat het 'eenvoudiger'. Als u daar twee of meer programma's heeft geopend, staan ze constant zichtbaar als een blokje op de taakbalk onder in uw scherm. Door het betreffende blokje aan te klikken komt dit programma op de voorgrond.

Op zoek naar nieuw lesmateriaal over de Eerste Wereldoorlog kwam ik terecht in een site van de Universiteit van Oxford (www.ox.ac.uk). Daar trof ik een 'Virtual Seminar for Teaching Literature' over de 'Poets of the Great War'. Veel van het getoonde en gebruikte Internetmateriaal in dit artikel is hieruit afkomstig.

Het binnenhalen van Internet-teksten

Stap 1

- Start de tekstverker met een nieuw document.
 - Via de <Alt-Tab toetscombinatie> keert u terug naar Programmabeheer.
 - Start de Internet-browser.
 - Ga naar de door u gewenste Internet-site, in dit geval:
<http://info.ox.ac.uk/departments/humanities/rose/casualty.html>
- en zoek het gedeelte van de tekst dat u wilt gebruiken. Voor mijn lesmateriaal koos ik het overzicht van aantallen slachtoffers. (zie de afbeelding hieronder.)

Stap 2

- Sleep de ingedrukte cursor langs de door u gekozen passage, zodat de gewenste tekst geselecteerd wordt (de achtergrond wordt donker, de geselecteerde tekst licht op).
- Via 'Bewerken/Edit' kiest u 'Kopiëren/Copy' (ogenschijnlijk gebeurt er niets, maar de geselecteerde tekst is gekopieerd en op het Windows klembord geplaatst).

Stap 3

- Via de <Alt-Tab toetscombinatie> gaat u terug naar de tekstverwerker.
- Toetsen loslaten en u bent nu in de tekstverwerker.

Stap 4

- Via 'Bewerken/Edit' kiest u voor 'Plakken/Paste' en dan zal de geselecteerde Internet-tekst binnen uw tekstverwerker geplaatst worden.
- U kunt de tekst nu op elk gewenst moment en naar eigen inzicht bewerken.

Als u handigheid heeft verkregen in deze werkwijze, dan kunt u de Internet verbinding na stap 2 al afsluiten. Dit bespaart kosten.

Het binnenhalen van afbeeldingen

De werkwijze die gebruikt wordt voor het binnenhalen van afbeeldingen in een tekstverwerker lijkt veel op de hierboven beschreven methode, maar er zijn een aantal belangrijke verschillen.

Voor afbeeldingen zoals tekeningen, kaarten, grafieken, tabellen en foto's gelden grafische bestandsformaten die afwijken van de bestandsformaten van de documenten uit de tekstverwerker. U herkent grafische bestanden aan hun extensie. Veel voorkomend zijn de ---.gif, ---.bmp, ---.wpg en ---.cdr extensies voor tekeningen, tabellen en grafieken, terwijl voor foto's vaak de extensie ---.jpg gebruikt wordt.

U kunt op een eenvoudige manier tekeningen en grafieken binnenhalen in uw tekstverwerker, maar om ze te kunnen bewerken (verplaatsen, vergroten, verkleinen, kleuren veranderen, delen wegsnijden etcetera) heeft u een tekenprogramma nodig. In de meeste tekstverwerkers zit een ingebouwd tekenprogramma, dat automatisch geactiveerd wordt als u met de muis dubbelklikt op de afbeelding.

Voor het binnenhalen of importeren van foto's (vaak een ---.jpg bestand) biedt Word 6.0 (en ook WordPerfect 6.1 Win) geen rechtstreekse mogelijkheid. Om het importeren toch te realiseren moet er een kleine omweg gemaakt worden via een tekenprogramma, zoals Coreldraw of Paint Shop Pro. Hiermee kunt u het fotobestand

www.ox.ac.uk

(---.jpg), desgewenst, eerst bewerken en vervolgens omzetten in een ander grafisch bestand, zoals ---.bmp, dat uw tekstverwerker probleemloos kan importeren. Die omzetting of conversie naar een ander bestandsformaat kan een nadelige invloed hebben op de kwaliteit van de afbeelding. Dit wordt goed zichtbaar als u een .bmp-bestand probeert te vergroten.

Onder Windows 95 kunnen zowel Word 97 als WordPerfect 7 rechtstreeks, dus zonder tussenkomst van een tekenprogramma, een ---.jpg bestand binnenhalen. Dit is een prettig voordeel voor de gebruikers van deze programma's.

Hieronder staat weer stap-voor-stap beschreven op welke wijze u afbeeldingen van het Internet kunt importeren in de tekstverwerker van uw eigen computer.

Stap 1

- Open de tekstverwerker met een nieuw document.
 - Met de <Alt-Tab toetscombinatie> keert u terug naar Programmabeheer.
 - Open het tekenprogramma, in dit geval Paint Shop Pro.
 - Met de <Alt-Tab toetscombinatie> keert u terug naar Programmabeheer.
 - Open de Internet-browser en ga naar de gewenste Internet-site.
- Voor gebruikers van Windows 95 geldt dat zij geen apart tekenprogramma hoeven te openen.

stap 2a (m.n. voor tekeningen, grafieken, kaarten)

- Ga naar de volgende site:
<http://www.archief.nl>
- Plaats de muispijl op de gewenste

BRONNENBLAD BIJ DE EERSTE WERELDOORLOG

Hieronder staat een overzicht van het aantal slachtoffers dat tijdens de Eerste Wereldoorlog is gevallen.

Although records and estimates vary on the figures of total dead and wounded during the First World War it is still obvious that the figures were on a scale never envisaged by any military strategists

USA 114,095
British Empire 251,900
Turkey 375,000
Italy 460,000
Great Britain 761,213
Austria-Hungary 1,100,000

France 1,358,000
Russia 1,700,000
Germany 2,000,000

Total Military Loss of Life 8,120,208
Total Civilian Loss of Life 8,742,296

In terms of losses (military) this amounted to 5,509 per day. In addition, in the final stages of the War and in the ensuing peace, Europe was ravaged by an epidemic of Spanish influenza which caused the deaths of over 6,000,000 people.

uit History of the First World War door A. J. P. Taylor)

Voorbeeld van lesmateriaal met een van het Internet geïmporteerd tekstfragment.

afbeelding, in dit voorbeeld ergens op de index-pagina.

- Druk de rechtermuisknop in, er verschijnt een keuzemenu.
- Kies de optie 'Save Image As...', geef de afbeelding een naam (de extensie staat al aangegeven en heel vaak is het een ---.bmp of een ---.gif bestand, dat zonder probleem in de tekstverwerker geïmporteerd kan worden) en sla deze op in een zelfgekozen directory.
- Ga door naar stap 3.

stap 2b (m.n. foto's)

- Ga naar de volgende site:
<http://info.ox.ac.uk/departments/humanities/rose/war.html>
- Indien het een foto betreft met een ---.jpg extensie is een extra handeling

vereist omdat de tekstverwerker het grafische bestandsformaat niet herkent. We gaan het ---.jpg bestand omzetten in een ---.bmp bestand.

Voor gebruikers van Windows 95 is deze stap overbodig. Hun tekstverwerkers kunnen ---.jpg bestanden rechtstreeks importeren.

- Via de <Alt-Tab toetscombinatie> gaat u naar een tekenprogramma, in dit geval Paint Shop Pro.
- Kies de optie 'File-Open'.
- Klik het bedoelde ---.jpg bestand aan, de foto verschijnt in beeld.
- Kies de optie 'File - Save As...', in het scherm verschijnt een keuzemenu van verschillende bestandsformaten.
- Kies voor een ---.bmp bestand. Het bestaande .jpg-formaat wordt nu omgezet in een .bmp-formaat.

De tekstverwerker kan dit formaat goed verwerken.

- Ga vervolgens naar stap 3.

Stap 3

- Via de <Alt-Tab toetscombinatie> schakelt u terug naar de tekstverwerker.
- Plaats de cursor op de door u gewenste plek en klik op de muis.
- Kies de optie 'Invoegen - Figuur'.
- Zoek de afbeelding op in de juiste directory, klik op 'OK' en de afbeelding verschijnt in de tekstverwerker.
- Indien u de afbeelding vervolgens aanklikt met de linkermuisknop, dan kunt u hem vergroten, verslepen et cetera, zodat hij op de juiste plaats en in de gewenste vorm in uw document komt te staan. Met de rechtermuisknop kunt u de afbeelding ook nog verder bewerken, zoals bijvoorbeeld voorzien van een kader, een bijschrift, e.d.

Indien u vertrouwd bent geraakt met de handelwijze en eens meerdere teksten en afbeeldingen achter elkaar wil binnenhalen, dan kunt u kostenbesparend werken door die bestanden vanuit de Internet-browser eerst in een aparte directory op te slaan. Vervolgens sluit u de Internet verbinding af, start de tekstverwerker en het tekenprogramma en voegt de teksten en afbeeldingen, eventueel na omzetting naar een ander formaat, toe aan de eigen tekst.

Hoe het eindresultaat van uw inspanningen er uiteindelijk op papier zal uitzien, hangt in hoge mate af van de kwaliteit van de gebruikte printer en kopieermachine.

Als het binnenhalen van teksten en afbeeldingen succesvol is verlopen, probeert u het dan ook eens uit op uw favoriete sites. Wellicht dat u met deze methode een nieuwe bron kunt aanboren voor het vinden en gebruiken van teksten en afbeeldingen in uw lessen.

In de Kleiokrant vindt u een aantal interessante sites, verzameld door de Commissie Cliomatica.

BRONNENBLAD BIJ DE EERSTE WERELDOORLOG

Figuur 1 : foto met frame en bijschrift

Voor de volledigheid is het belangrijk om te vermelden dat ook voor het gebruik van Internetmateriaal een bronvermelding op zijn plaats is. Hiervoor verwijs ik u naar het artikel: 'A Brief Citation Guide for Internet Sources in History and the Humanities', alwaar de geldende regels kunt vinden. (www.lib.byu.edu)